

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите – София

РЕШЕНИЕ № СО – 66 – ПР/2017 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда

На основание чл. 93, ал. 1, т. 2, ал. 3 и 6 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС), чл. 31, ал. 4 и 6 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 40, ал. 4 във връзка с чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС) и представена писмена документация от възложителя по Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС и по Приложение № 1 и 2 (част Б) към чл. 10, ал. 1 и 2 от Наредбата за ОС, както и получени становища от Регионална здравна инспекция – Софийска област и Басейнова дирекция „Източнобеломорски район” (БДИБР)

РЕШИХ

да не се извършва оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционно предложение за „Разширение и надграждане на хвостохранилище Челопеч от условна кота 620 до кота 630” на „Дънди Прешъс Металс Челопеч” ЕАД в землището на с. Челопеч, община Челопеч и с. Чавдар, община Чавдар, което **няма вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони

възложител: „Дънди Прешъс Металс Челопеч” ЕАД, ЕИК: 122003576, адрес: Община Челопеч, с. Челопеч, п.к. 2087

Кратко описание на инвестиционното предложение: Настоящото инвестиционно предложение е за разширение и надграждане на съществуващо хвостохранилище за депониране на минен отпадък от дейността на „Дънди Прешъс Металс Челопеч” ЕАД от средна кота 620 до кота 630. С надграждането ще се осигурят допълнителни обеми за депониране на минни отпадъци от преработката на доказани към 01.01.2017 г. рудни запаси от находище „Челопеч”. Характеристиките и предвидените дейности на основните елементи от разглежданото инвестиционно предложение са следните:

1. Проектни дейности, предвидени по хвостохранилището

Ще бъдат надградени Южната и Североизточната стени до кота 630, както и изградена нова Западна контрастена до същата кота. Трите стени ще бъдат насипен тип, изпълнени от унлятнен земен материал и ще бъдат с наклон на въздушния откос 1:2.5 и ширина на короната 8 м. Ще бъде положена настилка от трошен камък (30 см) по цялата ширина на короната. Надграждането на южната стена ще се извърши навътре, върху налива от хвост, а на североизточната – надолу, върху налива на хвостохранилището и без отстъп от короната на съществуващата стена. Западната контрастена ще се надгради в седловината на десния скат.

2. *Технологични пътища за достъп до съоръженията и обслужване на тръбопроводите*
Ще бъдат изградени пътища за достъп от разпределителния възел до западната контрастена (дължина 1375.5 м), достъп от западната контрастена до южната стена (дължина 382.33 м), от разпределителния възел до бреговата помпена станция и североизточната стена (дължина 937.3 м), път за достъп до североизточната стена от изток (дължина 304.45 м) и до южната стена от изток (дължина 908 м). Всички трасета ще се изградят с ширина 8 м и ще бъдат с настилка от трошен камък.

3. *Отводнителни канали за повърхностни води*

Предвижда се възстановяване на източния скатов канал на по-висока кота, като каналът ще започва от кота 628,05 край североизточната стена и ще достига до кота 616,82 до южната стена. Каналът ще бъде с ширина на дъното 3,8 м и дължина 1049 м и ще се зауства в „Чифлик дере“. По северната граница на хвостохранилището ще се изгради скатов канал, успореден на пътното трасе, който ще започва от кота 633.8 и ще завършва при североизточната сетна, където с бързоток ще зауства в „Чифлик дере“. Дължината му ще бъде 990 м. Предвидено е и изграждане на отводнителни канавки за повърхностни води по западната граница на хвостохранилището.

4. *Хидротранспортна система*

Предвижда се преместване на съществуващата хидротранспортна система от настоящата кота 620 на по-висока кота – 630 м. Разпределителният възел ще се измести на север от сегашното му положение на разстояние 625 м нагоре по трасето на магистралния хвостопровод, на кота 633.80 м. От разпределителния възел ще тръгват два разпределителни хвостопровода – западен и източен. Западният разпределителен хвостопровод (вкл. хвостопровода по южната дига) се разполага по цялата западна граница на хвостохранилището и по южната стена. Дължината му ще бъде 2469 м. Източният разпределителен хвостопровод се разполага по северната и източната граници и стига до края на южната стена. Дължината му ще е 2210 м. Намивните отклонения са общо 61 броя, като се намира от запад, изток и юг, така че запълването на хвостохранилището ще става равномерно, като се поддържа плажова ивица пред цялата дължина на стените, а утайтелното езеро ще се измести в северната част на хвостохранилището. Съгласно избраният вариант, след надграждането на основните съоръжения до кота 630, водното огледало постепенно ще се измества на север, там където в момента е ретензионното езеро зад северозападната стена. Там се предвижда нова плаваща помпена станция. Бреговата помпена станция също се измести в северната част на чашата. Ще бъде изграден нов участък на високонапорен тръбопровод за оборотни води от бреговата помпена станция до разпределителния възел на магистралния хвостопровод. Плаващата помпена станция ще бъде позиционирана възможно най-близо до бреговата помпена станция. Заустването на избистрени води ще се осъществява от плаващата станция, чрез един от трите помпени агрегата, предназначени за обратно водоснабдяване. Заустващият тръбопровод е оразмерен да провежда водно количество 93 л/сек и е разделен условно на два участъка (1-ви участък от понтона до брега върху свързващата плаваща пътека и 2-ри участък от бреговата станция по протежение на източния скатов канал до съществуващата точка на заустване).

5. *Оросителна система*

Съществуващата оросителна система се измества на по-висока кота 630. Основните елементи на оросителната система са:

- Помпа за оросителната система, разположена на плаващата помпена станция, която помпа вода от утаечното езеро и директно чрез оросителния тръбопровод я доставя до разпръскащите устройства;

- Главен оросителен тръбопровод от плаващата помпена станция до брега, където ще се разклонява за клон 1 (в посока запад, с дължина 2175 м, разположен от западната част на хвостохранилището) и клон 2 (в посока изток към североизточната стена и после на юг по източната част на хвостохранилището, с дължина 2141 м). За да има възможност трите помпени агрегата върху понтона ще се използват и за обратно водоснабдяване и за заустване, диаметърът на главния оросителен тръбопровод ще се увеличава.

Основната концепция на оросителната система е в оросяваната от едно крило ивица, с размери 200x33 м, да се образува овлажнен повърхностен слой от хвост, а също и преградна водна стена срещу посоката на вятъра. На едно оросително крило ще се разположат 5 бр. дъждовални апарата, през 45 м, с радиус на действие 33 м.

6. Допълване на съществуващата контролно-измервателна система (КИС)

С надграждане на южната стена, североизточната и западната контрастени се ще извърши и допълване на съществуващата КИС с нови контролни марки и пиезометри. Съществуващата КИС се състои от две части геодезическа и пиезометрична. Разширението на *геодезическата част* включва общо 9 нови контролни марки (2 бр. по короната на западната стена: 2 бр. на бърмата на кота 615; 2 бр. по короната на североизточната стена и 5 бр. по короната на южната стена). Разширението на *пиезометричната част* включва 11 бр. нови пиезометри, които ще се изградят на следните места: 2 бр. по короната на западна стена и 2 бр. по бърмата на кота 615; 1 бр. по короната на североизточната стена и 1 бр. в откоса ѝ, разположени в един пиезометричен профил; 5 бр. по короната на южната стена).

При реализацията на настоящото инвестиционно предложение ще се изградят шест площадки за съхранение на земни маси, изветри от зоната за надграждане на хвостохранилището. Площадките ще бъдат с обща площ 970473 м² и ще съхраняват общо 733465 м³ земни маси. Събраният материал ще се ползва при бъдещата рехабилитация на хвостохранилището.

Описаното инвестиционно предложение за надграждане на хвостохранилище „Челопеч“ по същество е свързано с експлоатацията на комплекса за добив и преработка на медно-златно-пиритни руди от находище „Челопеч“ (обект, който е включен в обхвата на т. 2, буква „б“ от Приложение № 2 на ЗООС). Предвидените с инвестиционното предложение реконструкция или преместване на електропроводи, пътища и др. елементи на техническата инфраструктура представляват изменение на съществуващи обекти, които също попадат в обхвата на Приложение № 2 на ЗООС. В тази връзка с цел изясняване на степента на значително отрицателно въздействие върху околната среда при реализацията на намеренията е изискано да бъде проведена процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, основаваща се на чл. 93, ал. 1, т. 2 от ЗООС. Съгласно чл. 93, ал. 3 от същия закон, компетентен орган за произнасяне с решение е директорът на РИОСВ – София.

На основание чл. 4а от Наредбата за ОВОС е извършена проверка относно допустимостта на инвестиционното предложение спрямо режимите, определени в утвърдените планове за управление на речните басейни (ПУРБ) на „Източнобеломорски район“. Съгласно становище на директора на БДИБР, с изх. № КД-04-472/13.10.2016 г., инвестиционното предложение е допустимо от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние на водите при задължително спазване на

условията, поставени в становището, които са съобразени при постановяване на настоящото решение.

Инвестиционното предложение не засяга обекти от Националната екологична мрежа, а именно защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ) и защитени зони от мрежата „Натура 2000“, определени съгласно ЗБР. Най-близко разположените до разглеждания обект са: защитена зона за опазване на дивите птици „Средна гора“ с идентификационен код BG0002054, обявена със Заповед № РД-273/30.03.2012 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 32/2012 г.) и защитена зона за опазване на природните местообитания на дивата флора и фауна „Средна гора“ с идентификационен код BG0001389, приета от Министерски съвет с Решение № 661/16.10.2007 г. (ДВ, бр. 85/2007 г.), изменена с Решение № 811/16.11.2010 г. на Министерски съвет.

Съгласно разпоредбите на чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ОС, инвестиционното предложение подлежи на оценка за съвместимостта му (ОС) с предмета и целите на опазване на описаните по-горе защитени зони, като съгласно чл. 31, ал. 4 от ЗБР и чл. 38 от същата наредба, процедурата по ОС се извършва чрез процедурата по ОВОС.

Предвид, че инвестиционното предложение, както само по себе си, така и във взаимодействие с други планове, програми и инвестиционни предложения, няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, представляващи предмет на опазване в защитени зони BG0001389 „Средна гора“ и BG0002054 „Средна гора“, и във връзка с чл. 40, ал. 4 от Наредбата за ОС, с настоящото решение се преценява да не се извършва оценка за степен на въздействие върху споменатите защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“.

МОТИВИ:

I. Характеристики на предлаганото строителство, дейности и технологии: обем, производителност, мащабност, взаимовръзка и кумулиране с други предложения, ползване на природни ресурси, генерирани отпадъци, замърсяване и дискомфорт на околната среда, както и риск от инциденти:

1. Основната цел на разглежданото инвестиционно предложение е осигуряване на допълнителни обеми за депониране на минни отпадъци, генериращи се при преработката на доказани запаси руда от находище „Челопеч“, с което ще се гарантира дълготрайно и устойчиво решение за управление на минните отпадъци по вече утвърдена, екологосъобразна технология.
2. При реализацията на инвестиционното предложение не се предвижда увеличаване на средногодишните нива на флотационен отпадък, подаван към хвостохранилището, както и промяна в пачина на работа на хидротранспортната система.
3. Предвид характера на инвестиционното предложение строителните дейности включват основно извършване на изкопно-насипни работи, като в представената информация са разгледани технически и конструктивни алтернативи за разширение на хвостохранилището. Избран е вариант, при който ще се използват по-малко насипни материали за изграждане на дигите и ще се отдалечи утаечното езеро от основната стена на хвостохранилището, при което ще се повиши сигурността ѝ.
4. Най-близко разположеният обект, с характер на разглежданото инвестиционно предложение, е хвостохранилище „Бенковски 2“, разположено на около 3.44 км от външния контур на хвостохранилище „Челопеч“. Отчитайки технологиите на експлоатация на двете съоръжения, естественият релеф и отстоянията между тях, не се

очаква кумулиране на замърсители от едновременната им експлоатация, която се осъществява и към настоящия момент.

5. При реализацията на инвестиционното предложение ще се ползват основно земни маси за насипите на стените и пътищата за достъп до тях и вода за работата на хидротранспортната система. Съгласно представената информация материалът за изграждане на насипите ще бъде издет от зоната, определена за надграждането на хвостохранилището и от изкопите за скатовите канали. Предложеното надграждане на хвостохранилището не налага промяна в годишните количества вода, спрямо използваните към момента, тъй като по-голямата част от водите са от рецикулацията им от хвостохранилището. Предвид това може да се направи заключението, че при реализацията на инвестиционното предложение се гарантира ефективно използване на природните ресурси.
6. По време на строителните дейности ще се генерират минимални количества неопасни отпадъци – около 530 т бетон, 1,3 т желязо и стомана и 1,1 т пластмаса. Предвидено е бетоновите отпадъци да се оползотворяват напълно чрез операция с код R10, а останалите отпадъци да се предават на специализирани фирми за последващо рециклиране. По време на експлоатацията образувателните минни отпадъци ще се управляват съгласно издаденото Разрешително № 3/11.06.2015 г. за управление на минни отпадъци.
7. Предвижда се изграждане на нова оросителна инсталация, с което ще се ограничи уноса на прахови частици от хвостохранилището.
8. Предвид характера на инвестиционното предложение се очаква отрицателно въздействие върху земите, почвите и геоложката основа, които са локални в рамките на предвидените за усвояване нови терени. По отношение на останалите компоненти на околната среда степента и характерът на въздействията не се променят спрямо съществуващите и към настоящия момент.
9. Поради същността на разглежданото инвестиционно предложение не се очаква възникване на рискове от инциденти, различни от установените до момента, от осъществяваната от дружеството производствена дейност.
10. В предоставената от възложителя информация са разгледани рисковете за човешкото здраве поради неблагоприятното въздействие върху факторите на жизнената среда. Направено е заключението, че не се очаква никакво въздействие върху здравето на работниците и нарушаване на хигиенните норми, в т.ч. и за населението на селата Челопеч, Чавдар и Карлиево. Съгласно становище на Регионална здравна инспекция – Софийска област, с изх. № 13-81-40/18.04.2017 г., разположението на хвостохранилището не предполага допълнително влошаване на качеството на околната среда и отрицателно въздействие върху човешкото здраве.

II. Местоположение, в това число чувствителност на средата, съществуващото ползване на земята, относителното наличие на подходящи територии, качеството и регенеративната способност на природните ресурси в района:

1. Теренът, предвиден за реализация на инвестиционното предложение включва съществуващото хвостохранилище и усвояване на нови територии, разположени в непосредствена близост до контура на съоръжението. С реализацията на инвестиционното предложение общата площ, заемана от хвостохранилището ще се увеличи до 1441 дка. Избраната алтернатива за разширение и надграждане по контура на съществуващото съоръжение е предпочетена от екологична и икономическа гледна точка пред варианта да се изгражда ново съоръжение на ново място, поради следното:

1.1. не се налага използване на изцяло антропогенно ненарушени терени;

- 1.2. при изграждане на ново съоръжение ще се засегнат значително по-големи площи;
- 1.3. не се налага изграждане на изцяло нова техническа инфраструктура за експлоатация на хвостохранилището.
2. Засегнатите имоти при реализацията на инвестиционното предложение попадат в землищата на с. Чавдар и с. Челопеч, като най-близо разположените населени места са с. Челопеч (отстоящо на 2,02 км), с. Чавдар (1,52 км) и с. Карлиево (1,65 км). С реализацията на инвестиционното предложение, хвостохранилището ще нарастне най-много в северна посока към с. Челопеч, което е и най-отдалечено от съоръжението.
3. Около територията на инвестиционното предложение и в близост до нея няма други обекти, които са важни или чувствителни от екологична гледна точка, например мочурища, крайречни области, защитени със закон територии и обекти с историческа, културна или археологическа стойност, територии и/или зони и обекти със специфичен санитарен статут или подлежащи на здравна защита.
4. Съгласно становище на БДИБР, с изх. № КД-04-472/13.10.2016 г.:
 - 4.1. Инвестиционното предложение е допустимо от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние на водите, при спазване на поставените в становището условия, които са съобразени в настоящото решение.
 - 4.2. Теренът, предвиден за реализация на инвестиционното предложение не попада в зона за защита на водите, включена в Раздел 3, т. 4.2 от ПУРБ на „Източнобеломорски район“.
 - 4.3. В радиус от 1000 м в района на инвестиционното предложение няма водни обекти, източници на питейно-битово водоснабдяване.
5. Предвид характера на инвестиционното предложение не се очаква да бъдат засегнати качеството и регенеративните способности на природните ресурси в района.

III. Способността за асимилация на екосистемата в естествената околна среда:

1. Инвестиционното предложение не засяга защитени територии по смисъла на ЗЗТ, както и защитени територии на единични и групови паметници на културата, определени по реда на Закона за културното наследство.
2. Тъй като инвестиционното предложение ще се осъществи в имоти разположени на около 1,42 км от границата на защитени зони BG0001389 „Средна гора“ и BG0002054 „Средна гора“, няма вероятност от пряко или косвено унищожаване, увреждане и/или фрагментиране на природни местообитания и местообитания на видове, включително птици, предмет на опазване в тях.
3. Територията, предвидена за реализиране на инвестиционното предложение, граничи както с техногенен ландшафт, така и с естествени ландшафти. Отчитайки териториалния обхват на съществуващия техногенен ландшафт, предвиденото разширяване на хвостохранилището може да се впише в него без значителни въздействия.

IV. Характеристиките на потенциалните въздействия – териториален обхват, засегнато население, включително трансгранични въздействия, същност, големина, комплексност, вероятност, продължителност, честота и обратимост:

1. При неблагоприятни атмосферни условия е вероятна появата на запрашаване, като за ограничаването му е предвидено поддържане на водно огледало и изграждане на оросителна система на хвостохранилището. Извършено е симулиране на

разпространението на ФПЧ₁₀, емитирани при експлоатацията на хвостохранилище „Челопеч“, в т.ч. и на въздействието върху качеството на атмосферния въздух при експлоатацията му заедно с експлоатацията на хвостохранилище „Бенковски“, като е използван одобрения от МОСВ програмен продукт „Трафик оракъл“. От направените моделирания е видно, че експлоатацията на хвостохранилище „Челопеч“ няма да доведе до замърсяване на атмосферния въздух над допустимите норми. Кумулативното замърсяване на въздуха също е незначително – от 34 µg/m³ имисията на ФПЧ₁₀ нараства до 41 µg/m³.

2. Планираното с настоящото инвестиционно предложение надграждане на хвостохранилище „Челопеч“ не е свързано с увеличаване на количеството на заустваните води. Предвид това не се очаква въздействие върху повърхностните и подземните води, различно от сега съществуващото.
3. Във фазата на експлоатацията не се предвиждат дейности, които да са източник на наднормен шум в околната среда, вибрации и радиационни излъчвания.
4. Ново въздействие върху състоянието на почвите в района ще има само в границите на предвидените за усвояване нови терени, като е предвидено изземване на хумусния пласт, които ще се използва при бъдещата рекултивация на терена.

V. Обществен интерес към предложението за строителство, дейности или технологии:

1. Съгласно изискванията на чл. 95, ал. 1 от ЗООС и чл. 4, ал. 2 от Наредбата за ОВОС възложителят е уведомил кмета на Община Чавдар (вх. № 1229/17.03.2016 г.) и кмета на Община Челопеч (вх. № 30-603-109/17.09.2016 г.), а чрез тях и засегнатото население за инвестиционното си предложение.
2. Предвид разпоредбата на чл. 6, ал. 9, т. 1 от Наредбата за ОВОС, възложителят е осигурил самостоятелно обществен достъп до информацията по Приложение № 2 чрез интернет страницата си на 01.10.2016 г. Във връзка с изискванията на чл. 6, ал. 9, т. 2 от същата Наредба, възложителят е предоставил копие от информацията по Приложение № 2 на община Чавдар (вх. № 104/30.01.2017 г.) и община Челопеч (вх. № 30-603-13/30.01.2017 г.). С писмо, изх. № 04-21-10/21.02.2017 г., кметът на община Челопеч удостоверява, че в общинската администрация няма постъпили възражения срещу реализацията на инвестиционното предложение. С писмо с изх. № 256/27.03.2017 г. кметът на община Чавдар предоставя информация, съгласно която е осигурен достъп до информацията по Приложение № 2 за периода от 30.01.2017 г. до 24.03.2017 г., като в резултат в общината няма постъпили становища/възражения и мнения от заинтересувани лица/организации.
3. До постановяване на настоящото решение в РИОСВ – София няма депозирани писмени жалби, възражения и становища срещу реализацията на инвестиционното предложение.

ПРИ СПАЗВАНЕ НА СЛЕДНИТЕ УСЛОВИЯ:

1. Да се предприемат мерки за ограничаване на неорганизираните прахови емисии по време на строително-монтажните и изкопните работи.
2. Всички дейности на площадката да се извършват по начин, който не допуска излъчване на шум в околната среда над граничните стойности, определени в Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите на шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на

показателите за шум и вредните ефекти от шум върху здравето на населението (ДВ, бр. 58/2006 г.).

3. За целите на контролната дейност по чл. 157а от ЗООС и съгласно чл. 5, ал. 1 на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях, операторът да изготви и поддържа в наличност доклад от извършена класификация по чл. 103, ал. 1 от ЗООС.
4. Всички химични вещества в самостоятелен вид или в смеси, класифицирани като опасни да бъдат съхранявани в съответствие с изискванията и условията в приложимите информационни листове за безопасност отговарящи на Регламент 2015/830 и Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси (ДВ, бр. 43/2011 г.).
5. Да не се допуска заустване на отпадъчни води, които не отговарят на индивидуалните емисионни ограничения.
6. При реализацията на инвестиционното предложение да се предвидят и спазват мерки, които да гарантират опазване на подземното водно тяло от замърсяване.

Настоящото решение се отнася само за конкретното заявено предложение и в посочения му обхват.

Настоящото решение не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на Закона за опазване на околната среда, други специални закони и подзаконовни нормативни актове, и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

На основание чл. 93, ал. 7 от ЗООС при промяна на инвестиционното предложение за „Разширение и надграждане на хвостохранилище Челопеч от условна кота 620 до кота 630” на „Дънди Прешъс Металс Челопеч” ЕАД в землището на с. Челопеч, община Челопеч и с. Чавдар, община Чавдар, на възложителя или на някое от обстоятелствата, при които е било издадено настоящото Решение, възложителят/новият възложител трябва своевременно да уведоми РИОСВ – София.

На основание чл. 93, ал. 8 от ЗООС, решението губи правно действие, ако в срок 5 години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение.

Решението може да бъде обжалвано чрез директора на Регионална инспекция по околната среда и водите – София в 14-дневен срок от съобщаването му пред министъра на околната среда и водите или пред Административен съд София-град по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Дата 02.05.2017

ИНЖ. ИРЕНА ПЕТКОВА /

Директор на Регионална инспекция по околната среда и водите – София

